

Materiály využitelné pro jazykovou podporu dětí s OMJ v předškolním věku

Kmentová, Milena (2018): *Slovo, slůvko, slovíčko, honem poběž, písničko! Hudební činnosti v logopedické prevenci*. Praha, Portál. ISBN 978-80-262-1333-8, 63 s.

Publikace *Slovo, slůvko, slovíčko, honem poběž, písničko!* je určena pro práci s dětmi v předškolním věku, zejména pak dětem s narušenou komunikační schopností, ale také dětem s odlišným mateřským jazykem. Milena Kmentová přistoupila k jazykové podpoře tvůrčím způsobem a vytvořila pro děti písně zaměřené na jazyk, jehož osvojení chce podpořit. Nazývá je zhudebněnými jazykovými hrami. Sama autorka popisuje v úvodu k publikaci stávající materiál jako „soubor aktivit, které spojují hudební činnosti a jazykové hry zaměřené na rozvoj slovní zásoby“. Po úvodu následuje velmi užitečná tabulka se seznamem her doprovázeným věkem dětí (autorka specifikuje, zda jsou aktivity vhodné pro děti od tří, čtyř a pěti let), charakterem hry, rozvíjenou oblastí řeči a rozvíjenou hudební oblastí. Publikace obsahuje 14 zhudebněných jazykových her a návrhy motivace k činnostem, při nichž děti společně s vyučující učí správně mluvit robota Oskara. Ten děti

provází všemi aktivitami a na začátku si mohou vyrobit jeho papírovou loutku. Každá aktivita nejprve definuje cíle v oblasti komunikačních a hudebních schopností, následují sekce motivace a popis samotného průběhu aktivity. Součástí oddílu motivace bývá i přepis rozhovoru mezi pedagogem a robotem Oskarem, jenž může pomoci zejména méně zkušeným vyučujícím. U písní samozřejmě nechybí notový zápis. Velmi užitečné jsou sekce rizika a další zkušenosti s provedením hry. Některé aktivity obsahují i sekci pomůcky. Aktivity jsou věnovány základním tématům, jako např. barvám, jídlu, zvukům, částem těla, řadovým číslovkám, předložkám, přídavným jménům a příslovcím. Čtyři aktivity jsou zaměřeny na zdobněliny u podstatných jmen. Na závěr je zařazen oddíl s názvem *Práce s písní zaměřená na rozvoj slovní zásoby*, jenž obsahuje čtyři písně na každé roční období. Práce se slovní zásobou je v celé publikaci velmi aktivní a pomáhá dětem mimo jiné uvědomovat si souvislosti mezi slovy (např. odvozování zdobnělin a vztahy mezi slovy s opačným významem).

Ukázka:

5 Jak co spadne?

Cíl v oblasti komunikačních schopností: rozšiřování a upevňování pasivní slovní zásoby, třídění podle pravidla.

Cíl v oblasti hudebních schopností: zpěv 3. a 1. stupně v durové tónině.

Pomůcky: papírová loutka robota Oskara, miska s vodou, kamínek.

Motivace: učitelka hraje dialog s robotem Oskarem (mluví sebe i Oskara).

Oskar: *Pa-ní u-či-tel-ko, já sly-šel moc hez-ke, ale těž-ke slo-vo.*

Učitelka: *Oskare, říká se: já jsem slyšel... A jaké slovo jsi slyšel?*

Oskar: *Ano, já jsem sly-šel Ž-B-L-U-Ň-K.*

Učitelka: *To je opravdu roztomilé slovo. Víš, co to znamená?*

Oskar: *Ne-jsem si jí-stý...*

Učitelka vyzve děti, aby vlastními slovy přiblížily Oskarovi, v jaké situaci se použije slovo žbluňk.

Učitelka: *Oskare, a už jsi slyšel slovo BÁC?*

Oskar: *Ano, spa-dne, bo-ll, rána, bác!*

Učitelka: *Máš pravdu, Oskare, tak nějak to je. My ti o tom zkusíme i zazpívat.*

Průběh aktivity: po motivačním dialogu s loutkou vede učitelka pěveckou dialogickou hru, v níž děti rozlišují způsob dopadu.

Učitelka zpívá slovní spojení, děti (zpočátku i učitelka) reagují podle významu zpěvem citoslovce *žbluňk* nebo *bác* a pohybem:

- žbluňk – rozhozením rukou napodobujeme cáknutí vody;
- bác – dopad pěsti na nataženou dlaň druhé ruky napodobuje tvrdý dopad.

